

Република Македонија претставувана од Управата за Хидрометеоролошки работи е член на Светската Метеоролошка Организација (СМО) која е специјализирана Агенција во рамките на Обединетите Нации.

Порака од Д-р. Мишел Жаро, Генерален секретар на Светската Метеоролошка Организација (СМО) по повод 23 Март – Светскиот Метеоролошки Ден

Информациите за времето, климата и водите - движечка сила за иднината

Секоја година на 23-ти март, Светската метеоролошка организација (СМО) и меѓународната метеоролошка заедница го прославуваат Светскиот метеоролошки ден. Со тоа се одбележува стапувањето на сила на конвенцијата од 1950 година со која СМО ги превзема претходните одговорности од Меѓународната метеоролошка организација (ММО), основана во 1873 год. за да се грижи за меѓународната соработка во областа на метеорологијата со цел заштита на животите и имотот.

Секоја година одбележувањето на Светскиот метеоролошки ден традиционално се фокусира на одреден клучен предмет. Темата усвоена од Извршниот Одбор на СМО за 2012 год. е **“Информациите за времето, климата и водите - движечка сила за иднината”** особено за да се илустрираат бенефитите што ги пружаат информациите за времето, климата и водите на различните социо-економски сектори.

Како што знаете, Меѓувладиниот панел за климатски промени покажа дека одредени човекови активности придонесуваат за затоплување на климатскиот систем и имаат поразителни последици врз нашата природна средина, како што е зголемување на глобалната средна температура на воздухот и океанот, распространетото топење на снегот и мразот и зголемување на глобалното средно ниво на морето. Ова е прашање кое Генералниот секретар на ОН го опиша како **“дефиниран предизвик на нашата ера”**.

Според тоа, многу важно ќе биде со сите наши сили да ја обезбедиме имплементацијата на Глобалната рамка за климатски промени, особено за придонес кон одржливиот развој, и ние секогаш треба да ја имаме на ум потребата што е можно повеќе да го намалиме испуштањето на стаклечки гасови во атмосферата.

16-тиот Конгрес на СМО во 2011 год. исто така донесе одлука четирите иницијални приоритети на глобалната рамка да бидат намалување на ризикот од непогоди, и сигурноста на водите, здравјето и храната.

Првиот од овие приоритети е намалување на ризикот од непогоди. Тој продолжува да биде приоритет на СМО и понатаму, особено откако ранливите заедници ширум светот се борат да ја зголемат својата ефикасност во спречување или ублажување на природните непогоди, од кои скоро 90%, во последните 50 години биле поврзани со опасностите условени од времето, климата и водите и затоа станува една од задачите на СМО. Бројот на ранливите заедници е зголемен во последниве децении, како резултат на зголемената урбанизација, миграција на популацијата во поосетливи подрачја, како што се крајбрежјата, низините, сушните региони, делтите на реките и поплавните долини.

Обезбедувањето на информации за времето, климата и водите е исто така потребно како поддршка на бројни витални социо-економски активности, како што се земјоделството, здравјето, транспортот, производството на енергија и управувањето со водните ресурси, кои имаат потенцијал да обезбедат значајни развојни бенефити преку релативно умерено инвестирање.

Во текот на неодамнешната сесија на Рамковната конвенција за климатски промени при ОН во Дурбан (Јужна Африка), СМО уште еднаш нагласи дека подобрените истражувања, набљудувања, прогнозирања и развој на капацитетите се суштинските елементи за заштита на животите и имотот на најранливите земји.

Понатаму СМО продолжува да нагласува дека најмалку развиените земји, малите островски земји во развој и други ранливи земји во развој треба да бидат оспособени да ги користат системите за рана најава за зачувување на нивниот слабо одржив развој, како и животната средина и глобална клима за сегашните и идни генерации.

Затоа, темата на Светскиот метеоролошки ден -2012 г. е особено соодветна за на сите земји членки на СМО да им пружи клучна можност да ги илустрираат некои од најзначајните бенефити кои произлегуваат од набљудувањата и прогнозите на времето, климата и водите, особено од аспект на климата како ресурс и да се овозможи нивен одржив развој преку Глобалната рамка.

Милиони домаќинства добиваат струја од мали домашни соларни системи, додека микро-хидро системите, конфигурирани во мали размери за села или локалитети, можат првенствено да се користат во одредени области. Браните кои се користат за добивање

на хидроструја долго време се значаен елемент во светското снабдување со енергија, а денеска произведуваат околу една петтина од вкупната глобална потреба од енергија.

Енергијата на ветерот исто така е во експанзија, а од тука произлегува и потребата од значајни инфраструктурни инвестиции, за таа да може да се искористи. Кон крајот на 2010 год. ширум светот инсталираните генератори за ветрова енергија достигнаа близу 200 Гигавати што одговара на околу 2,5% од вкупната потрошувачка на енергија.

За одредување на изводливоста на ветрова и соларна енергија во одредена област, секогаш е потребен пристап на веродостојни климатски податоци.

Дополнително, се повеќе рурални домаќинства прифаќаат да користат системи за осветлување и готвење кои се базираат на локално произведен биогаз. Производството на биомаса вклучува користење на отпадоци или култури, како пченка, шеќерна репка или друга вегетација, со цел производство на био-гориво како директен согорувачки материјал. Меѓутоа, мора да се обрне внимание да не се испуштат уште повеќе стаклечки гасови во атмосферата, како и преку производството на енергија да не ги изложиме на опасност ресурсите на храна на самата популација.

Пред да ја завршам оваа Порака, дозволете ми да ве потсетам - Изјавата на СМО за состојбата на климата (2011г.), издадена неодамна, јасно ги нагласува постојаните промени на нашата клима. 13-те најтопли забележани години се случиле од 1997 год. па навака, а глобалните температури во 2011год. биле повисоки од оние во претходната Ла Ниња година, случување кое обично има влијание на заладувањето.

Концентрациите на стаклечки гасови во атмосферата продолжуваат да се зголемуваат, достигнувајќи ги најголемите вредности во 2011 год. Обемот на ледена покривка на Арктичкото море минатата година беше втор по големина од најмалиот обем регистриран до сега, а вкупниот обем на покриеност на морињата со лед е најверојатно најмал регистриран од било кога.

Времето, климата и водите се движечка сила на нашиот социо-економски развој со години, и тие ќе продолжат се повеќе да придонесуваат за соочување со предизвиците на иднината. Тоа особено се однесува на новата Глобална рамка, која СМО и Националните метеоролошки и хидролошки служби на нејзините 189 земји-членки ќе продолжат да ја обезбедуваат со научни сознанија, благовремени податоци и продукти за времето и климата; а од сега па натаму и со климатски услуги за добробит на сите социо-економски сектори.

Човештвото се повеќе ќе се потпира на Рамковната конвенција за климатски промени при ОН, бидејќи тоа не само што ќе придонесе за мерките на ублажување на

климатските промени, кои мора под итно да бидат донесени доколку сакаме да опстанеме како цивилизација, туку ќе биде од непроценливо значење за намалување на ризикот од природни непогоди, како и воопшто за побрзо прилагодување кон климатските промени.

Се надевам дека годинешнава тема на Светскиот ден на метеорологијата 2012 ќе придонесе сите членки на СМО и соработници на највисоко ниво да се вклучат во овие клучни иницијативи и да им го честитам најискрено Светскиот ден на метеорологијата 2012.